

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра пропедевтики педіатрії №1
Навчальний рік 2025-2026

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«Загальна лікарська підготовка блок №2: Педіатрія»

(назва освітнього компоненту)

Нормативний чи вибірковий освітній компонент - вибірковий _____

Форма здобуття освіти _____ очна _____
(очна; заочна; дистанційна)

Галузь знань _____ 22 «Охорона здоров'я» _____
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність _____ 221 «Стоматологія» _____
(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма «Стоматологія» _____
другого (магістерського) рівня вищої освіти

Курс IV _____

Силабус освітнього компоненту розглянуто на засіданні кафедри пропедевтики педіатрії №1

Протокол від
«26» серпня 2022року № 1

Завідувач кафедри
_____ д.мед.н., проф. Фролова Т.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією ХНМУ з проблем педіатричного профілю

Протокол від
«30» серпня 2022року № 1

Голова
_____ д.мед.н., проф. Гончарь М.О.
(підпис) (прізвище та ініціали)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Фролова Т.В. - зав. кафедри пропедевтики педіатрії № 1 д.мед.н., професор
(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, вчений ступінь)
2. Терещенкова І.І. - завуч кафедри пропедевтики педіатрії № 1 к.мед.н., доцент
(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, вчений ступінь)
3. Осман Н.С. - асистент кафедри пропедевтики педіатрії № 1, PhD
(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, вчений ступінь)

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	Фролова Тетяна Володимирівна - завідувачка кафедри пропедевтики педіатрії №1, д.мед.н., професор
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	Професійні інтереси: педіатрія, пульмонологія, метаболічні захворювання кісткової системи. https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-propedevtyky-pediatriyi-1/ https://www.facebook.com/departmentPPNo.1 https://distance.knmu.edu.ua/user/profile.php?id=11108
Контактний телефон	+38067 577 0303
Корпоративна пошта викладача	tv.frolova@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	пр. Салтівський, 195, НКЗ міська клінічна багатопрофільна лікарня №17 ХМР, терапевтичний корпус, педіатричне відділення
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	Терещенкова Ірина Іванівна - завуч кафедри пропедевтики педіатрії №1, к.мед.н., доцент
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	Професійні інтереси: педіатрія, пульмонологія https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-propedevtyky-pediatriyi-1/ https://www.facebook.com/departmentPPNo.1 https://distance.knmu.edu.ua/user/profile.php?id=9971
Контактний телефон	+380503003709
Корпоративна пошта викладача	ii.tereshchenkova@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	пр. Салтівський, 195, НКЗ міська клінічна багатопрофільна лікарня №17 ХМР, терапевтичний корпус, педіатричне відділення
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	Стенкова Наталія Федорівна - к.мед.н., доцент кафедри пропедевтики педіатрії №1
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	Професійні інтереси: педіатрія, алергологія https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-propedevtyky-pediatriyi-1/ https://www.facebook.com/departmentPPNo.1 https://distance.knmu.edu.ua/user/profile.php?id=11396
Контактний телефон	+380508808850
Корпоративна пошта викладача	nf.stenkova@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	пр. Салтівський, 195, НКЗ міська клінічна багатопрофільна лікарня №17 ХМР, терапевтичний корпус, педіатричне відділення
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	Сіняєва Ірина Резівна - к.мед.н., доцент кафедри пропедевтики педіатрії №1

Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	Професійні інтереси: педіатрія, пульмонологія, метаболічні захворювання кісткової системи. https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-propedevtyky-pediatriyi-1/ https://www.facebook.com/departmentPPNo.1 https://distance.knmu.edu.ua/user/profile.php?id=9669
Контактний телефон	+380997884216
Корпоративна пошта викладача	ir.siniaieva@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	пр. Салтівський, 195, НКЗ міська клінічна багатопрофільна лікарня №17 ХМР, терапевтичний корпус, педіатричне відділення
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	Сенаторова Анастасія Валеріївна - к.мед.н., доцент кафедри пропедевтики педіатрії №1
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	Професійні інтереси: педіатрія, пульмонологія, метаболічні захворювання кісткової системи. https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-propedevtyky-pediatriyi-1/ https://www.facebook.com/departmentPPNo.1 https://distance.knmu.edu.ua/user/profile.php?id=148
Контактний телефон	+380631973868
Корпоративна пошта викладача	av.senatorova@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	пр. Салтівський, 195, НКЗ міська клінічна багатопрофільна лікарня №17 ХМР, терапевтичний корпус, педіатричне відділення
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	Амаш Анастасія Григорівна – PhD, асистент кафедри пропедевтики педіатрії №1
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	Професійні інтереси: педіатрія, пульмонологія, метаболічні захворювання кісткової системи. https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-propedevtyky-pediatriyi-1/ https://www.facebook.com/departmentPPNo.1 https://distance.knmu.edu.ua/user/profile.php?id=8281
Контактний телефон	+380995682819
Корпоративна пошта викладача	ah.amash@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	пр. Салтівський, 195, НКЗ міська клінічна багатопрофільна лікарня №17 ХМР, терапевтичний корпус, педіатричне відділення
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	Осман Наталія Сергіївна – PhD, асистент кафедри пропедевтики педіатрії №1
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle	Професійні інтереси: педіатрія, пульмонологія, метаболічні захворювання кісткової системи. https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-propedevtyky-pediatriyi-1/

та інше.	https://www.facebook.com/departmentPPNo.1 https://distance.knmu.edu.ua/user/profile.php?id=5023
Контактний телефон	+380672652562
Корпоративна пошта ви- кладача	ns.osman@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	пр. Салтівський, 195, НКЗ міська клінічна багатопрофіль- на лікарня №17 ХМР, терапевтичний корпус, педіатричне відділення

ВСТУП

Силабус освітнього компоненту «Загальна лікарська підготовка блок №2: Педіатрія» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Стоматологія» та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), другий (магістерський) рівень, галузі знань 22 “Охорона здоров'я”, спеціальності 221 «Стоматологія».

Опис освітнього компоненту (анотація). Курс «Педіатрія» є складовою вибіркового компоненту «Загальна лікарська підготовка блок-2». Під час вивчення якої відбувається засвоєння студентами методів оцінки стану здорової дитини різних вікових груп та діагностики хвороб дитячого віку. У процесі викладання освітнього компоненту є певні особливості, а саме: - лекційний курс має переважно оглядовий характер. Програма передбачає розгляд питань з особливостей розвитку дітей (фізичний та нервово-психічний розвиток дітей, вигодовування дітей раннього віку, тощо). При вивченні значної частини нозологічних форм, особливо патології дітей старшого віку, програмою передбачена максимальна інтеграція з внутрішньою медициною. При розгляді окремих тем, замість класичної методичної схеми, увага акцентується на порівняльній характеристиці конкретних захворювань у дітей в зіставленні з дорослими, їх етіопатогенетичних та клінічних особливостей у дитячому віці.

Видами навчальної діяльності студентів згідно з навчальним планом є: а) лекції, б) практичні заняття, в) самостійна робота студентів (СРС), в організації якої значну роль мають консультації викладачів. Тематичні плани лекцій, практичних занять, СРС забезпечують реалізацію у навчальному процесі всіх тем, які входять до складу навчальної програми.

Предметом вивчення освітнього компоненту є фізіологічні особливості та патологічні стани у новонароджених і дітей раннього віку, принципи раціонального вигодовування та харчування дітей різного віку, найбільш поширені соматичні та інфекційні захворювання дитячого віку, принципи надання невідкладної допомоги.

Міждисциплінарні зв'язки:

Пререквізити відповідно до навчального плану, вивчення освітнього компоненту «Педіатрія» передбачено у VII або у VIII семестрах. До цього студентом набуті відповідні знання з основних базових дисциплін: медичної біології, нормальної анатомії, нормальної фізіології, гістології та ембріології, біоорганічної та біологічної хімії, мікробіології та вірусології, патоморфології, патофізіології та фармакології. Вивчення освітнього компоненту проводиться з використанням знань та умінь, отриманих на кафедрі внутрішньої медицини.

Постреквізити. Основні положення освітнього компоненту «Педіатрія» мають застосовуватися при вивченні суміжних освітніх компонентів таких як загальна практика (сімейна медицина), психіатрія, інфекційні хвороби, онкологія, анестезіологія та інтенсивна терапія, що передбачає «вертикальну» інтеграцію з ними та є основою для формування умінь застосовувати знання з діагностики основних захворювань дітей в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

Посилання на сторінку освітнього компоненту в MOODLE

<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=5088>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

1.1. Метою вивчення освітнього компоненту «Педіатрія» є формування у студента основ клінічного мислення і набуття професійних компетентностей обстеження хворої дитини та оцінки основних проявів найбільш поширених захворювань у дітей, із дотриманням принципів медичної етики та деонтології, необхідних у професійній діяльності, які встановлені на основі освітньо-професійної програми.

1.2. Основними завданнями вивчення освітнього компоненту «Педіатрія» є набуття студентами компетентностей згідно до загальних і фахових компетентностей освітньо-професійної програми «Стоматологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

за спеціальністю 221 Стоматологія:

- оволодіння студентом теоретичними знаннями, необхідними для виявлення захворювань
- оволодіння практичними прийомами і методами фізикального обстеження пацієнтів дитячого віку
- засвоєння загальних методичних підходів клінічного обстеження хворої дитини
- діагностика найбільш поширених захворювань дитини при типових їх проявах та принципів лікування
- формування у студентів морально-етичних та деонтологічних якостей при професійному спілкуванні з хворою та здоровою дитиною.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення освітнього компоненту забезпечує опанування студентами **компетентностей:**

-інтегральна:

здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «стоматологія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог

– загальні:

ЗК1 здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 3 Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.

ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5 Здатність спілкуватися англійською мовою.

ЗК 6 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 7 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації..

ЗК 9 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 10 Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 11 Здатність працювати в команді.

ЗК 12 Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК 13 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

– спеціальні (фахові, предметні):

ФК1. Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні данні.

ФК2. Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.

ФК3. Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супут-

ній діагноз, невідкладні стани.

ФК5. Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепо-лицевої області.

ФК8. Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції.

ФК11. Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги.

ФК14. Спроможність ведення нормативної медичної документації.

ФК15. Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації.

1.3.2. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття студентами наступних програмних результатів навчання (ПРН):

ПРН1. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми; за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз.

ПРН2. Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта (дитини), стан органів щелепо-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 5).

ПРН3. Призначати й аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні)

ПРН5. Встановлювати діагноз невідкладних станів за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, у лікувальній установі), в умовах надзвичайної ситуації, воєнного стану, нестачі інформації та обмеженого часу (за списком 4).

ПРН8. Визначати підхід, план, вид та принцип лікування захворювання шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами

ПРН9. Визначати характер режиму праці, відпочинку та необхідної дієти при лікуванні на підставі попереднього або остаточного клінічного діагнозу шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН13. Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, використовуючи рекомендовані алгоритми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу (за списком 4).

ПРН14. Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів та комп'ютерних інформаційних технологій.

ПРН19. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

ПРН21. Виконувати медичні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу (за списками 2, 2.1) для різних верств населення та в різних умовах (за списком 6).

1.3.3. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття студентами наступних соціальний навичок (Soft skills):

1. Здатність до абстрактного мислення
2. Готовність до саморозвитку, самореалізації, самоосвіти, використання творчого потенціалу
3. Здатність діяти в нестандартних ситуаціях, нести соціальну і етичну відповідальність за прийняті рішення
4. Готовність до роботи в колективі, толерантно сприймати соціальні, етнічні, конфесійні та культурні відмінності
5. Готовність вирішувати стандартні завдання професійної діяльності з використанням інформаційних, бібліографічних ресурсів, медико-біологічної термінології
6. Готовність до комунікації в усній і письмовій формах українською та іноземною мовами для вирішення завдань професійної діяльності
7. Здатність і готовність реалізувати етичні та деонтологічні принципи в професійній діяльності

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика освітнього компоненту
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 1,0	Галузь знань <u>22«Охорона здоров'я»</u> (шифр і назва)	Вибіркова
Загальна кількість годин - 30	Спеціальність: <u>221 Стоматологія</u> (шифр і назва)	Рік підготовки:
		4-й
		Семестр
		7-й або 8-й
		Лекції - 4 год.
Годин для денної форми навчання: аудиторних – 16; самостійної роботи студента - 14	Освітній ступінь: другий магістерський рівень вищої освіти ОПП Стоматологія	Практичні, семінарські
		12 год.
		Лабораторні -
		Самостійна робота – 14 год.
		Індивідуальні завдання: - год.
		Вид контролю: залік

2.1 Опис освітнього компоненту

2.2.1 Лекції

№	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1.	Періоди дитячого віку, їх характеристика і особливості. Новонароджена дитина. Фізіологічні і перехідні стани в періоді новонародженості. Фізичний та психомоторний розвиток дітей різних вікових груп. Принципи і методи оцінки фізичного розвитку дітей. Особливості вигодовування та харчування дітей.	2	проблемна, лекція-візуалізація
2.	Основні клінічні синдроми та їх клінічне значення в діагностиці захворювань дитячого віку. Невідкладна допомога при загрозливих станах у дітей (гостра дихальна, серцево-судинна недостатність; гіпертермічний, судомний синдроми, геморагічний синдром).	2	проблемна, лекція-візуалізація
Разом лекційних годин		4	

2.2.2 Семінарські заняття - не передбачені

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Тема 1. Методика клінічного обстеження дітей. Фізичний і нервово-психічний розвиток дітей. Вигодовування немовлят. Хронічні розлади харчування в дітей раннього віку. Рахіт.	4	Розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, відеоролики, відеофільми, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, метод проектів, дебати, метод «Мозковий штурм».	Поточний контроль
2	Тема 2. Найбільш поширені захворювання органів дихання та сечової системи у дитячому віці. Найбільш поширені серцево-	4	Розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, відеоролики, відеофільми, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод,	Поточний контроль

	судинні захворювання в дітей.		метод проектів, дебати, метод «Мозковий штурм».	
3	Тема 3. Геморагічні захворювання у дітей. Невідкладна допомога при кровотечах у дітей. Інфекційні захворювання дитячого віку. Імунопрофілактика дитячих інфекційних захворювань.	3	Розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, відеоролики, відеофільми, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, метод проектів, дебати, метод «Мозковий штурм».	Поточний контроль
3	Залік	1	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання.	Підсумковий контроль
	Всього годин практичних занять	12		

2.2.4. Лабораторні заняття - не передбачені

2.2.5. Самостійна робота

№ з.п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1.	Підготовка до практичних занять	4,5	презентації, консультації з викладачем, відеоролики, робота з літературою	Поточний контроль
2.	Періоди дитячого віку, їх характеристика і особливості. Новонароджена дитина. Фізіологічні і перехідні стани в періоді новонародженості	1	презентації, консультації з викладачем, відеоролики, робота з літературою	Підсумковий контроль
3	Принципи раціонального харчування дітей від 1 до 3 років та старшого віку	0,5	презентації, консультації з викладачем, відеоролики, робота з літературою	Підсумковий контроль
4	Анатомо-фізіологічні особливості органів дихання, серцево-судинної, травної та сечової систем у дітей.	1	презентації, консультації з викладачем, відеоролики, робота з літературою	Підсумковий контроль
5	Найбільш поширені захворювання органів травлення в дитячому віці.	1	презентації, консультації з викладачем, відеоролики, робота з літературою	Підсумковий контроль
6	Синдром кишкового токсикозу з ексикозом у дітей. Визначення ступеню та типу ексикозу. Дієтотерапія, оральна регідрація, принципи інфузійної терапії при кишковому ексикозі.	2	презентації, консультації з викладачем, відеоролики, робота з літературою	Підсумковий контроль
6	Підготовка до заліку	2	консультації з викладачем, робота з літературою	Підсумковий контроль
	Всього годин	14		

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти ХНМУ», Наказ ХНМУ № 181 від 21.08.21р.

Оцінювання поточної навчальної діяльності (ПНД) здійснюється викладачем

академічної групи, після засвоєння студентами кожної теми дисципліни та виставлення оцінок з використанням 4-бальної (традиційної) системи. ПНД вважається виконаною, якщо здобувач в поточному семестрі відпрацював всі пропущені аудиторні заняття та лекції, а середній бал за всі теми ПК дорівнює 3 балам та вище.

Загальна навчальна діяльність (ЗНД) здобувача розраховуються як середнє арифметичне балів поточного контролю за всі теми, впродовж всього періоду вивчення дисципліни (з точністю до сотих) за таблицею 2 «Перерахунок середньої оцінки за поточний контроль у багатобальну шкалу» (додаток 2), автоматично в межах функціоналу електронного журналу АСУ. ЗНД визначається у балах від 120 до 200.

Індивідуальні завдання здобувача освіти (ІЗЗ) оцінюються в балах (не більше 10), що додаються до балів, набраних за ЗНД по закінченню вивчення дисципліни або її частини, при проведенні заліку. Загальна сума балів за ЗНД та ІЗЗ не може перевищувати 200 балів. ІЗЗ виконується здобувачем освіти самостійно із одержанням необхідних консультацій з боку науково-педагогічного працівника. Допускаються випадки виконання ІЗЗ комплексної тематики кількома студентами.

Оцінювання самостійної роботи здобувача (СРЗ). Навчальний матеріал дисципліни, передбачений для засвоєння здобувачем освіти в процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль (залік) разом з навчальним матеріалом, що вивчався при проведенні аудиторних навчальних занять.

Проведення та оцінювання заліку. Залік проводиться викладачем академічної групи на останньому занятті з дисципліни та передбачає перевірку засвоєння усіх тем з дисципліни. Оцінювання результатів вивчення дисциплін проводиться безпосередньо під час заліку. У подальшому середній бал ЗНД викладачем переводиться в 200-бальну шкалу ECTS (табл.2 з «Інструкції...»). Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за вивчення дисципліни – 200 балів. Мінімальна кількість балів становить 120. Залік виставляється лише студентам, яким зараховані усі заняття.

Оцінка з освітнього компоненту. Оцінка проведення заліку визначається у балах від 120 до 200 та відміткою заліку – «зараховано», «не зараховано». Оцінка з освітнього компоненту виставляється лише студентам, яким зараховані усі практичні заняття та залік. Якщо залік не складено, встановлюються дати перескладання під час канікул, до початку наступного семестру. Після завершення вивчення освітнього компоненту завуч або викладач виставляють студенту кількість балів та відповідну оцінку у залікову книжку, заповнюють відомості успішності студентів з освітнього компоненту за формами: У-5.03А – залік.

3.2. Питання до заліку:

1. Періоди дитячого віку, їх характеристика і особливості.
2. Новонароджена дитина. Догляд за новонародженим. Фізіологічні і перехідні стани в періоді новонародженості.
3. Закономірності фізичного розвитку дітей в різні вікові періоди.
4. Нервово-психічний розвиток дітей, його особливості в різні періоди дитячого віку.
5. Грудне вигодовування немовлят.
6. Штучне вигодовування. Правила та техніка. Молочні суміші для вигодовування.
7. Прикорм, види правила.
8. Хронічні розлади харчування у дітей раннього віку. Профілактика у дітей. Взаємозв'язок розвитку дистрофії та стоматологічної патології у дітей.
9. Гострі розлади травлення у дітей раннього віку. Синдром кишкового токсикозу з ексікозом. Визначення ступеню та типу ексікозу.
10. Дієтотерапія, оральна регідратація, принципи інфузійної терапії при кишковому ексікозі.
11. Етіопатогенез рахіту, клініко-лабораторна характеристика в залежності від перебігу та ступеня тяжкості хвороби.

12. Профілактика рахіту. Взаємозв'язок розвитку рахіту та стоматологічної патології у дітей.
13. Особливості клінічного перебігу гострих респіраторних інфекцій у дітей.
14. Стенозуючий ларинготрахеїт у дітей. Діагностика, диференційний діагноз.
15. Бронхіти у дітей, особливості клініки, діагностики.
16. Пневмонії у дітей. Класифікація, особливості клініки, діагностики.
17. Етіотропна терапія захворювань органів дихання у дітей: принципи противірусної та антибактеріальної терапії.
18. Етіопатогенетичні та клінічні особливості функціональних розладів травлення, хронічного гастриту, гастродуоденіту та виразкової хвороби у дітей. Принципи лікування та профілактики.
19. Етіопатогенетичні та клінічні особливості пієлонефриту у дітей. Принципи лікування і профілактики.
20. Гломерулонефрит у дітей. Етіопатогенез, клініка, лікування та профілактика.
21. Взаємозв'язок захворювання нирок та стоматологічної патології у дітей. Роль лікаря-стоматолога в профілактиці захворювань нирок у дітей
22. Вроджені вади серця у дітей, класифікація, клінічні прояви та ускладнення. Принципи консервативного лікування.
23. Особливості тактики стоматологічної допомоги дітям з вродженими вадами серця.
24. Гостра ревматична лихоманка. Класифікація, клінічні прояви.
25. Міокардит (неревматичний кардит), інфекційний ендокардит у дітей.
26. Принципи профілактики та лікування ревматизму, неревматичних кардитів у дітей, роль в її проведенні лікаря-стоматолога.
27. Гостра серцево-судинна недостатність у дітей. Клінічні особливості запаморочення, колапсу, шоку, ліво- та правошлуночкової недостатності.
28. Гемофілія у дітей. Клінічні прояви дефіциту факторів згортання крові. Діагноз, диференційний діагноз гемофілії. Принципи лікування. Антигемофільні препарати. Замісна терапія.
29. Тромбоцитопатії та тромбоцитопенії у дітей. Етіопатогенез. Клінічні особливості. Диференційний діагноз. Принципи лікування.
30. Етіопатогенетичні та клінічні особливості геморагічного васкуліту у дітей. Діагностика, принципи лікування, профілактики.
31. Особливості тактики стоматологічної допомоги при підвищеній кровоточивості у дітей. Невідкладна допомога при кровотечах у дітей.
32. Дитячі інфекційні захворювання з синдромом нашкоїрного висипу. Кір, краснуха, вітряна віспа, скарлатина у дітей. Етіологія, епідеміологія. Клініка, діагностика. Диференційний діагноз кору, краснухи, вітряної віспи, скарлатини у дітей.
33. Паротитна інфекція. Коклюш. Принципи лікування, комплекс протиепідемічних заходів у вогнищі інфекційного захворювання.
34. Вакцинопрофілактика дитячих інфекційних захворювань.

3.3. Контрольні питання до самостійної роботи

1. зібрати дані про скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя зібрати інформацію про загальний стан пацієнта (свідомість, положення) та зовнішній вигляд
2. оцінити фізичний розвиток дитини ;
3. оцінити психомоторний розвиток дитини;
4. скласти раціони харчування здорових дітей різного віку;
5. обстежити та оцінити стан органів дихання, поставити діагноз, призначити лікування.
6. обстежити стан серцево-судинної системи, поставити діагноз, призначити лікування.
7. обстежити стан: органів черевної порожнини; поставити діагноз, призначити лікування.
8. обстежити стан системи крові; поставити діагноз, призначити лікування.
9. оцінити дані лабораторних обстежень

3.4. Індивідуальні завдання (затверджений на засіданні кафедри перелік з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні).

1. Проведення антропометричних вимірювань у дітей різного віку. Оцінка і інтерпретація показників фізичного розвитку – 0-5 балів.
2. Оцінка і інтерпретація показників психомоторного розвитку у дітей раннього віку – 5 балів.
3. Основи дієтичного харчування – 0-3 бали.
4. Доповідь «Профілактика atopічного дерматиту у дітей раннього віку» - 0-4 бали.
5. Доповідь «Вільне» вигодовування, програма підтримки грудного вигодовування дітей раннього віку – 0-4 балів.
6. Особливості вигодовування недоношених немовлят – 0-5 балів.
7. Взаємозв'язок захворювань органів дихання, травлення, сечової системи і стоматологічної патології у дітей – 0-7 балів.

ІЗЗ виконується здобувачем освіти самостійно з одержанням необхідних консультацій з боку науково-педагогічного працівника.

Загальна сума балів за ЗНД та ІЗЗ не може перевищувати 200 балів.

3.5. Інші заохочення (умови нарахування додаткових балів за різні види неформальної та інформальної діяльності, серед яких можуть бути конференції, наукові дослідження, участь у опитуваннях, симпозіумах, тощо). Бали (не більше 10) додаються, як заохочувальні за доповідь на науково-практичних конференціях кафедри, університету, написання тез, статей, за участь у Всеукраїнській олімпіаді.

3.6. Правила оскарження оцінки. Оскарження отриманої здобувачем вищої освіти оцінки здійснюється згідно «Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю здобувачів освіти ХНМУ», затвердженого Наказом ХНМУ від 30.09.2020 №252.

4. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Вимоги освітнього компоненту. Щоб досягти цілей навчання і успішно пройти курс, необхідно: з першого дня включитися в роботу; регулярно відвідувати лекції; читати матеріал попередньо, до його розгляду на практичному занятті; не спізнюватися і не пропускати заняття; приходити на кафедру одягнутими у медичний халат, мати змінне взуття, мати при собі фонендоскоп, зошит, ручку; виконувати всі необхідні завдання і працювати щодня; вміти працювати з партнером або в складі групи; звертатися за допомогою і отримувати її, коли Ви її потребуєте. Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо в здобувачів виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач/-ка надасть на першому практичному занятті.

Передбачена академічна мобільність, взаємозамінність залікових кредитів (обсяг 1 кредиту 30 годин). Студенти можуть обговорювати різні завдання, але їх виконання - строго індивідуальне.

Відвідування занять та поведінка Відвідування лекцій та практичних занять студентами є обов'язковим. Не допускаються запізнення студентів на лекції та практичні заняття. Якщо студенти пропустили лекцію або практичне заняття, його необхідно відпрацювати.

Під час лекційного заняття студентам та студенткам рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити питання до лектора/-ки – це абсолютно нормально.

Використання електронних гаджетів дозволяється лише з дозволу викладача. Не допускаються списування, використання різного роду програмних засобів, підказки, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими електронними гаджетами під час заняття.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Студенти з особливими потребами повинні зустрітись з викладачем або попередити його до початку занять, на про-

хання студента це може зробити староста групи.

Рекомендації щодо успішного складання освітнього компоненту (активність здобувачів вищої освіти під час практичного заняття, виконання необхідного мінімуму навчальної роботи). Практичні заняття передбачають активну участь здобувачів під час обговорення в аудиторії, студенти/-ки мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливості та неупередженості,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від студентів/-ок очікується зацікавленість участю в міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

Техніка безпеки. На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен та кожна повинні знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

Порядок інформування про зміни в силабусі та ін. Розробка, оновлення та затвердження силабусу освітнього компоненту проводиться кожного навчального року. Обов'язкове розміщення на сайті ХНМУ в профілі освітньої програми «Стоматологія».

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Кафедра пропедевтики педіатрії №1 підтримує нульову толерантність до плагіату. Від студентів очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Педіатрія. Під ред. Крючко Т.О., Абатурова О.Е. Національний підручник для студентів стоматологічних факультетів вищих навчальних медичних закладів МОЗ України. Київ: «Здоров'я», 2014. - 206 с.
2. Клінічне обстеження дитини. Навчальний посібник / О.В. Катілов, Д.В. Дмитрієв, К.Ю. Дмитрієва та ін. – Вінниця: Нова Книга, 2017 р – 520с.:<https://medkniga.com.ua/24464-klinichne-obstezhennya-ditini-navchalnij-posibnik/>
3. Капітан Т.В. Пропедевтика дитячих хвороб з доглядом за дітьми: підруч.. – 5-є вид., переробл. і допов. — К.: Центр ДЗК, 2021. – 832 с.
4. Nelson Essentials of Pediatrics / ed.: K. J. Marcante [et al.] . - 8th ed. - Philadelphia :

- Elsevier . 2019 - 818 p.
5. Nelson Textbook of Pediatrics.-20th ed./[edited by] Robert M.Kliegman...[et al.], 2016.- 3147 pp.
  6. Illustrated Textbook of Paediatrics by Tom Lissauer (Editor); Will Carroll (Editor), 2018.- 533 pp.
  7. Pediatrics: textbook/ T.O. Kryuchko, O.Y. Abaturov, T.V. Kushnereva, et al. Edited by T.O. Kryuchko, O.Y. Abaturov. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2016. - 208 p.+ 2p. of color insert (для іноземних студентів з англomовною формою навчання).

Допоміжна

1. Пропедевтична педіатрія : підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації / В. Г. Майданник [та ін.].-2-ге вид., випр. та допов.- Вінниця : Нова кн., 2018. - 871 с.: табл., іл.
2. Клінічний протокол медичного догляду за здоровою дитиною віком до 3 років (Наказ МОЗ України № 149 від 20.03.2008 р.)
3. Washington Manual of Pediatrics, 2nd ed. by Andrew J. White (Editor), 2016.- 542 pp.
4. Lissauer, T. Illustrated Textbook of Paediatrics . - 5th ed., international. - [S. l.] : Elsevier .2018 - 583 p.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Посилання на сторінку освітнього компоненту в MOODLE

<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=5088>

Посилання на сторінку кафедри в MOODLE

<http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=59>

1. ESG – http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.
2. Закон «Про вищу освіту» - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
3. Закон «Про освіту» - <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
4. Національна рамка кваліфікацій – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
5. Перелік галузей знань і спеціальностей-<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
6. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів – <http://www.unideusto.org/tuningeu/>.
7. Накази МОЗ <http://www.moz.gov.ua/ua/portal/>

8. ІНШЕ

Корисні посилання:

1. Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog-sex.doc
2. Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.pdf
3. Порядок проведення занять з поглибленого вивчення студентами Харківського національного медичного університету окремих дисциплін понад обсяг навчального плану http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/nak-poriad-pogl-vyv-dysc.docx
4. Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами
ХНМУ
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_komis_ad_text.pdf

5. Положення про визнання результатів неформальної освіти в Харківському національному медичному університеті
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_neform_osv.pdf
6. **Інклюзивна освіта:**
http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=7108%3A2021-03-10-14-08-02&catid=12%3A2011-05-10-07-16-32&Itemid=33&lang=uk
7. **Академічна доброчесність:**
http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2520%3A2015-04-30-08-10-46&catid=20%3A2011-05-17-09-30-17&Itemid=40&lang=uk
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/kodex_AD.docx